

Szerződéskötést megelőző tájékoztató III. sz. melléklete:

Tájékoztató a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokról

(államkötvények, diszkont kincstárjegyek, egyéb kötvények)

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK A HITELVISZONYT MEGTESTESÍTŐ ÉRTÉKPAPÍROKRÓL

A „hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” (pl. magyar államkötvények, kincstárjegyek, jelzálog kötvények, vállalati kötvények) az értékpapírt kibocsátó szervezet adósságát testesítik meg. Az egyszerűség kedvéért a továbbiakban, ha a „kötvény” kifejezést dőlt betűvel szedjük, akkor általában gondolunk a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra.

A kibocsátó köteles a *kötvény* névértékét és az előre meghatározott kamatot megfizetni a *kötvény* tulajdonosának, az előre meghatározott ütemezés szerint.

A *kötvény címlete* egy darab kötvény névértékét jelenti, azaz a címlet meghatározza a befektetés legkisebb egységét. A megvásárolt *kötvényünk* össznévértéke a címlet és a *kötvények* darabszámának a szorzata.

A **fix kamatozású** *kötvények* esetében már a kibocsátáskor meghirdetésre és rögzítésre kerül az egyes kamatfizetési periódusokban kifizetendő kamat nagysága, a teljes futamidőre nézve. Ezzel szemben a **változó kamatozású** *kötvényeknél* csak a kamat-megállapítás módja és ideje rögzített, a kifizetendő kamat mértéke mindig csak az aktuális kamatfizetési periódusra¹ ismert.

2. HOGYAN TUDOM A PÉNZEMET KÖTVÉNYBE BEFEKTETNI A SOPRON BANKNÁL?

A Sopron Banktól megvásárolhatók és részére el is adhatók az árfolyamjegyzésében szereplő *kötvények*. A bank több különböző kötvényre is jegyez vételi és eladási árfolyamot, de nem a létező összesre. A Sopron Banknak mindig eladhatók a korábban a Sopron Banktól vásárolt *kötvények*, ha Önnek a lejárat előtt már szüksége lenne a befektetett pénzére.

A *kötvényeket* a banknál nyitott értékpapírszámlán helyezheti el. Az értékpapírszámlán lévő *kötvények* esedékességeikor a bank jóváírja az Ön bankszámláján a kibocsátó által megfizetett kamatot és lejáratkor a névértéket.

2.1 Hogyan kell értelmezni az árfolyamjegyzést?

A *kötvények* árfolyamjegyzésekor a vétel/eladás kifejezéseket az Ügyfél szemszögéből nézzük, azaz a **vételi árfolyam** jelöli azt az értéket, amelyen Ön a papírt megvásárolhatja a Banktól, az **eladási árfolyam** pedig azt, amelyen Ön eladhatja azt a Banknak. Az árfolyamot a névérték százalékában fejezzük ki. Pl. a 98,76%-os árfolyam azt jelenti, hogy egy 10.000 Ft címletű papír ellenértéke 9876 Ft.

Kamatozó értékpapírok esetében megkülönböztetjük egymástól a bruttó és a nettó árfolyamot. A **bruttó árfolyam** a papír tényleges ellenértéke, amelyet a vevő megfizet az eladónak. A **nettó árfolyamot** úgy kapjuk meg, hogy a bruttó árfolyamból levonjuk a felhalmozott kamatot. A **felhalmozott kamat** a soron következő esedékes kamatnak - az előző kamatfizetéstől a papír megvásárlásáig jutó időtartamra

¹ **Kamatperiódus** alatt az egyik kamatfizetéstől az azt közvetlenül követő kamatfizetésig terjedő időszakot értjük.

jutó- időarányos része. A felhalmozott kamatot azért kell a vevőnek megfizetnie az eladó részére, mert a kamatfizetés esedékességekor a teljes kamatperiódusra¹ jutó kamatot az a személy kapja meg, aki éppen a papír tulajdonosa.

Az árfolyamjegyzésben a Bank tárgynapi (T napi), T+1 napi és T+2 napi elszámolásra is jegyez árfolyamot. A T+1 és a T+2 napi elszámolásra történő vásárlást csak azon Ügyfeleink részére ajánljuk, akik részére a bank értékpapír-elszámolási limitet hagyott jóvá.

Az árfolyamjegyzés hozam-adatot is tartalmaz. Diszkont kincstárjegyek és fix kamatozású kötvények esetében

- a vételi hozam azt mutatja meg, hogy a befektető mekkora jövedelemhez jut, ha a papírt megtartja a lejáratig
- az eladási hozam azt mutatja, hogy a befektető mekkora jövedelemről mond le az eladástól a lejáratig számolva

Változó kamatozású kötvények esetében a hozam a következő kamatfizetésig terjedő időszakra szól és azt feltételezi, hogy a következő esedékességekor –rögtön a kamat kifizetését követően- a papír pont a névértékét éri (e feltételezés azonban nem biztos, hogy teljesülni fog!).

2.2 Mi a hozam?

Hozam alatt azt a százalékban kifejezett értéket értjük, amelyet Ön a befektetett pénzére vetítve megkap. A kötvények hozama mindig egy évre vetített értéket jelent, és kamatos kamatozással értendő. A hozam két forrásból eredhet:

- a kibocsátó által fizetett kamat(ok)
- az eladási ár (lejáratig tartott papír esetében a névérték) és a vételi nettó árfolyam különbözete

Fontos tudni: Ha Ön hosszabb futamidejű papírt vásárol, mint amennyi időre rendelkezésre áll a megtakarítása, azaz nem tudja kivárni a lejáratot, akkor a papírt majd el kell adnia. A jövőbeli eladási árat azonban nem lehet előre tudni, ezért nem tudhatja előre, hogy végül mekkora hozamhoz fog jutni.

A változó kamatozású értékpapírok esetében akkor sem lehet előre megmondani a hozamot, ha Ön lejáratig megtartja a papírt. Önnek mégis egyfajta biztonságot jelent, hogy a magyar állam rögzíti a jövőbeli kamatok meghatározásának módját, amelytől önkényesen nem térhet el. Változó kamatozású államkötvények esetében Ön általában arra számíthat, hogy mindenkor a rövid futamidejű piaci kamatlábhoz igazodó kamathoz fog jutni.

Ha Ön fix kamatozású papírt választ és azt a lejáratig megtartja, akkor a hozamot a teljes futamidőre nézve előre ismeri.

Az kötvények hozamának kiszámítására többféle módszer létezik. A magyar piacon elterjedt –és az Államadósság Kezelő Központ által javasolt- módszer az ún. ISMA módszer (részletes leírását lásd: www.akk.hu) Fentiek mellett Ön az egységes hozammutatóval (EHM) is találkozhat. Az EHM közvetlenül összehasonlítható a betétek esetében alkalmazott EBKM mutatóval.

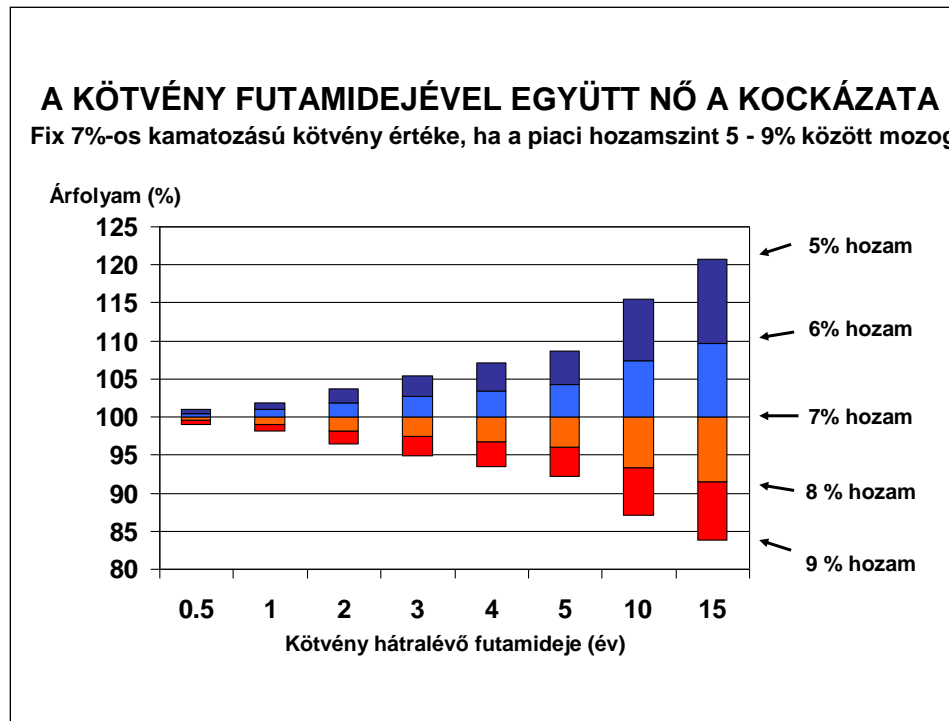
A belföldi adóilletőségű magánszemélyek adózása szempontjából a hozam –annak forrásától függetlenül- kamatnak minősül és általános esetben 15%-kal adózik, amelyet a bank von le. Az adózás részletes szabályait kiadványunk „Tájékoztató a tőkejövedelmek adózásáról” c. mellékletében találja meg.

3. A KÖTVÉNYEK ÁRFOLYAM INGADOZÁSÁNAK MÉRTÉKE

A piaci hozam szintje –az „Általános tájékoztató a pénzügyi eszközök kockázatairól” című mellékletben felsorolt tényezők hatására folyamatosan változik, és mindig olyan szintre áll be, hogy a tőke iránti kereslet és a kínálat egyensúlyba kerüljön. A hozam függ a hátralévő futamidőtől, azaz pl. egy egyéves papírt jellemzően más hozam mellett vásárolhatunk ill. adhatunk el, mint egy 10 éves.

A kötvények árfolyama mindig úgy alakul, hogy a vevő számára a piaci hozamot biztosítsa.

Tekintettel arra, hogy a kötvények esetében a hozam jobban nyomon követhető, mint az árfolyam (utóbbira ugyanis hatást gyakorolnak a kamatfizetések is), az alábbiakban bemutatjuk, hogy 1% hozamváltozás kb. mekkora árfolyamváltozást okoz a különböző futamidejű, fix kamatozású kötvények esetében:

Jól látható, hogy minél hosszabb a fix kamatozású értékpapír hátralévő futamideje, annál érzékenyebben reagál ugyanakkora hozamváltozásra.

Példa: Ha a befektető megtakarítása 5 évre áll rendelkezésre, akkor

- vásárolhat 5 éves futamidejű papírt fix kamatra. Ekkor pontosan tudja, hogy mekkora jövedelemhez fog jutni (csak azt nem, hogy annak mekkora lesz majd a vásárlóereje).

- vásárolhat 5 évnél rövidebb futamidejű papírt, majd a lejáratkor újra befekteti pénzét a fennmaradó futamidőre, ma még ismeretlen hozam mellett. Ebben az esetben tehát nem tudja előre, hogy pontosan mekkora jövedelemhez fog jutni az öt év alatt, de jó eséllyel számíthat arra, hogy a jövőbeli –még ismeretlen hozam- nagyjából az inflációval egyező irányban fog változni a jelenlegihez képest.
- végül vásárolhat hosszabb futamidejű (pl. 15 éves) *kötvényt*, amelyet öt év múlva elad. Számítania kell azonban arra, hogy öt év alatt megváltozhat a piaci hozamszint, ennek megfelelően kedvező ill. akár kedvezőtlen irányban megváltozhat a papír árfolyama, extra hozamhoz, ill. hozamvesztéshez juttatva a befektetőt (a fenti ábrán a 10 éves futamidőnél látjuk az érzékenységet, hiszen a ma 15 éves papír 5 év múlva már csak 10 éves lesz.)

Ha a befektető nem tartja meg lejáratig a *kötvényt*, akkor előfordulhat, hogy az eladáskor veszteséget szenved el. A veszteség kockázata különösen akkor nagy, ha hosszú futamidejű, fix kamatozású papírt a vételt követő rövid időn belül kívánunk eladni.

1. sz. függelék: Forintban kibocsátott magyar állampapírok

A magyar állampapír a magyar állam adósságát testesíti meg. *A magyar állam szavatol az állampapír kamatai és lejáratkor a névérték megfizetéséért.*

Az állampapírok a futamidejük alatt bármikor megvásárolhatók és eladhatók az aktuális piaci értékükön. A megvásárolható állampapírok lejáratára néhány héttől 20 évig terjed.

Az állampapír a Bszt.² szerint ún. „nem komplex” értékpapírnak minősül.

A magyar állampapírok két fő fajtája a diszkont kincstárjegy és az államkötvény.

1.1 A diszkont kincstárjegy

A *diszkont kincstárjegy* kamatot nem fizet, hanem a névértéknél alacsonyabb, ún. diszkont áron kerül forgalomba, lejáratkor pedig a névértéket fizeti vissza. A diszkont összege a névérték és a vételár közötti különbség. Ha Ön a *diszkont kincstárjegyet* a lejáratig megtartja, akkor a befektetett pénzének a hozadéka éppen megegyezik a diszkont összegével.

Példa: Ha egy db 10.000 Ft-os címletű, fél éves hátralévő futamidejű diszkont kincstárjegy 9901 Ft-ba kerül, akkor a diszkont összege 99 Ft. Lejáratkor a befektető 10.000 Ft-ot kap kézhez, azaz a 9901 Ft-jára vetítve 99 Ft jövedelemhez jut, amely a befektetésére vetítve 1%-ot tesz ki fél évre, azaz a befektető éves hozama 2%.

² 2007. évi CXXXVIII. törvény a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól (a továbbiakban: Bszt.)

A *diszkont kincstárjegyek* dematerializált értékpapírok, azaz csak értékpapír számlán tarthatók nyilván, kinyomtatásra nem kerülnek. Futamidejük legfeljebb egy év. Devizakülföldi és devizabelföldi természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli szervezetek egyaránt megvásárolhatják. E körben a papírok a teljes futamidejük alatt szabadon átruházhatók. Másodpiaci forgalomban egy éven belül lényegében bármilyen hátralevő futamidővel megvásárolhatók. Lejáratuk mindig szerdai napra esik, alapcímletük 10 ezer forint. A 3 és 12 hónapos *diszkont kincstárjegyek* bevezetésre kerülnek a Budapesti Értéktőzsdére.

1.2 A magyar államkötvény

A *magyar államkötvény* kamatozó állampapír. A forintban kibocsátott magyar államkötvények jelenleg négyféle, 5, 10, 15, 20 éves eredeti futamidővel kerülnek rendszeresen értékesítésre³, de másodlagos forgalomban gyakorlatilag bármilyen futamidővel megvásárolhatók⁴.

A kamatfizetés gyakoriságát tekintve a magyar államkötvények között vannak éves és féléves gyakorisággal kamatot fizető papírok is. A 2002-től forintban kibocsátásra kerülő államkötvények évente fizetnek kamatot. A kamatfizetések és a lejárat dátumai (ún. **esedékességek**) előre rögzítettek. A forintban kibocsátott egyes állampapírok esedékességeiről a www.akk.hu oldalon tájékozódhat.

A magyar államkötvényt devizabelföldi természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek vásárolhatják meg. E körben az államkötvény a futamidő alatt szabadon átruházható. Deviza külföldiek a hatályos devizajogszabályok alapján, az abban meghatározott feltételek szerint, az államkötvényt teljes futamideje alatt megvásárolhatják és értékesíthetik.

A kibocsátás módja szerint megkülönböztethetünk nyilvános vagy zártkörű kibocsátás során értékesített államkötvényeket. A Sopron Bank csak nyilvánosan kibocsátott államkötvényeket forgalmaz a lakossági ügyfelek számára.

A forintban kibocsátott magyar államkötvények alapcímlete 10 ezer forint.

1999. április 12 óta a magyar államkötvények dematerializált formában kerülnek kibocsátásra, ezért csak értékpapírszámlán tarthatóak, kinyomtatott formában nem léteznek.

A forintban kibocsátott magyar államkötvény bevezetésre kerül a Budapesti Értéktőzsdére.

2. A MAGYAR ÁLLAMPAPÍROK ÁRFOLYAM INGADOZÁSÁNAK MÉRTÉKE

Kérjük, a piaci hozamok múltbeli alakulásáról a www.akk.hu honlapon tájékozódjék. Ugyanitt megtalálja az állampapírok árfolyamának alakulását is.

3. A MAGYAR ÁLLAMPAPÍROK KOCKÁZATAI

³ A 3 és 5 éves lejáratú fix kamatozású kötvények 1996. május , illetve 1997. január óta, 10 éves fix kamatozású kötvények 1999. január óta, a 15 éves futamidejű, fix kamatozású kötvények 2001. november óta, míg az 5 éves futamidejű, változó kamatozású állampapírok 1998. március óta kerülnek rendszeresen kibocsátásra.

⁴ Pl. az egy évvel ezelőtt 3 évesként kibocsátott állampapír hátralevő futamideje már csak két év, stb.

Az „Általános tájékoztató a pénzügyi eszközök kockázatairól” mellékletben felsorolt kockázatok az alábbiak szerint jellemzik a forintban kibocsátott magyar állampapírokat:

Kockázatok	Jellemző-e az állampapírokra	Megjegyzés
Kamatkockázat	✓	fix kamatozás esetén a futamidő növekedésével növekvő mértékű
Inflációból eredő kockázat	✓	különösen a hosszú futamidejű, fix kamatozású papírok esetén
Fizetőképesség változásának kockázata		alacsony (a magyar állam fizetőképességének kockázata)
Likviditási kockázat	✓	alacsony, a magyar állampapírok általában könnyen eladhatók
Deviza kockázat	–	
Transzferkockázat	–	
Ország kockázat	–	
Árfolyamkockázat	✓	fix kamatozás esetén a futamidő növekedésével növekvő mértékű
Adózási kockázatok	✓	
A teljes befektetett összeg elvesztésének kockázata	–	Magyarország fizetéseképtelenné válása ill hiperinfláció esetén
Hitelből történő befektetés kockázata	–	
Származtatott ügyletek kockázata	–	
Óvadék kockázat (pótlólagos befizetés, kényszerlikvidálás)	–	
Garanciák	–	

Minősítés 2020. év végén: Moody's Baa3 pozitív, S&P BBB stabil , Fitch BBB stabil

Ezek alapján a magyar állampapírok mindhárom nemzetközi minősítő intézetnél a befektetésre ajánlott kategóriában vannak. Ennek ellenére Ügyfeleink figyelmébe ajánljuk a kibocsátó fizetőképességének változásából eredő kockázatokat (I. Szerződéskötést megelőző tájékoztató II. sz. melléklete).

Továbbá felhívjuk figyelmét, hogy a befektető veszteséget is elszenvedhet az állampapírokon, ha nem tartja meg lejáratig az állampapírt (I. III. sz. melléklet 3. pontját), ill. ha a magyar állam fizetéseképtelenné válik. Utóbbi esetben akár a teljes befektetett összeg is elveszhet. Egy esetleges magyarországi hiperinfláció elértektelenítheti a befektetésünk vásárlóerejét.

4. AZ ÁLLAMPAPÍROK KIBOCSÁTÁSÁHOZ KÉSZÜLT ISMERTETŐK

Az állampapírok kibocsátója által készített ismertető elérhető a www.akk.hu honlapon.

5. AZ ÁLLAMPAPÍROK KIBOCSÁTÁSÁHOZ KÉSZÜLT TÁJÉKOZTATÓK

A bevezetőben felsorolt államkötvények kibocsátási tájékoztatóját a bevezetőben található táblázatban szereplő oldalról töltheti le.

A Sopron Bank Zrt. nem vállal felelősséget az általa megadott –harmadik személyek által készített és üzemeltetett- honlapokon közzétett információkért.